

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

תקשורת

תכנית לימודים

לחטיבה העליונה - 5 יח"ל

מבוא, תפיסה רעיונית, מטרות, דרכי הוראה

דרכי הערכה, מבנה תכנית הלימודים

תמוז תשע"ז, יולי 2017

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

תכנית לימודים בתקשורת, תמוז תשע"ז – יולי 2017

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

ועדת משנה לכתובת התכנית

מרכזת הוועדה: נינה בן אהרון, פיתוח ותכנון תכניות לימודים באגף תברה ורוח.

יו"ר הוועדה: ד"ר אריאל פרידמן, ראשת החוג לתקשורת באורנים: המכללה האקדמית לחינוך

מנהלת תחום דעת תקשורת וקולנוע: דורית באלין

חברי ועדת הכתיבה:

פרופ' אורן סופר, יו"ר ועדת המקצוע בתקשורת וראש המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת באוניברסיטה הפתוחה

ד"ר איבנה רטנר, מדריכה ארצית לתקשורת במשרד החינוך, מרכזת מגמת תקשורת בבית הספר "כרמל זבולון" יגור, הוראת התקשורת- אוניברסיטת חיפה ומכללת גורדון,

ד"ר דוד לוי, מרצה לתקשורת במסלול האקדמי במכללה למנהל ובאוניברסיטה הפתוחה

אורית פריץ, מדריכה ארצית לתקשורת ומרכזת מגמת תקשורת בבית הספר ברנר בפתח תקווה (עד ספטמבר 2015)

מור חסיד, מדריכה ארצית לתקשורת, מרכזת מגמת תקשורת במקיף עומר

חננאל רוזנברג, מרצה לתקשורת באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת אריאל

ד"ר ארנת טורין, ראש החוג לתקשורת במכללת גורדון, חיפה

קראו, העירו ואישרו:

ראש אגף תברה ורוח, מזכירות פדגוגית, משרד החינוך, אלירז קראוס

יו"ר המזכירות הפדגוגית, ד"ר משה וינשטוק,

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

תכנית לימודים בתקשורת, תמוז תשע"ז – יולי 2017

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

מבוא

תכנית הלימודים בתקשורת - עיתונות כתובה ומשודרת לחטיבה העליונה ראתה אור בשנת 1992. מאז חלו שינויים מרחיקי לכת הן בזירת התקשורת והן במחקר האקדמי של התקשורת.

השינויים באמצעי התקשורת ובטכנולוגיות התקשורת מצאו את ביטויים, בין היתר, בהפיכת האינטרנט לאמצעי תקשורת מרכזי, המהווה מטא-מדיום, שבמסגרתו מועברים תכנים טלוויזיוניים או רדיופוניים "מסורתיים", לצד סוגות ומגמות תקשורתיות חדשות הייחודיות למדיום זה. בעקבות מגמות אלה עברו גם אמצעי התקשורת האחרים - בראש ובראשונה הטלוויזיה - תהליכי הסתגלות, שערערו על התפיסות הקלאסיות של תפקידי המוען והנמען (כחלק מכך ניתן לציין את הטלוויזיה האינטראקטיבית). אמצעי תקשורת אחרים, ובראשם העיתונים המודפסים, מצויים במשבר עמוק (המוצא את ביטויו, בין היתר בכניסתם של חינמונים לשוק העיתונות הכתובה).

מבחינה אקדמית, מאז המחצית השנייה של המאה ה-20 התבסס תחום חקר התקשורת כדיסציפלינה עצמאית ומרכזית במסגרת מדעי החברה. התרבות הפופולרית ותקשורת ההמונים הפכו למושאי מחקר חשובים. לצד הדומיננטיות של גישות פונקציונליסטיות ופוזיטיביסטיות בתחום זה, גברו בשנים האחרונות ההשפעות של גישות תרבותיות ופרשניות. הופעתם של אמצעי תקשורת חדשים הובילה לחשיבה מחודשת ביחס לתפיסות מקובלות ששלטו בדיון האקדמי על אודות אמצעי התקשורת ה"מסורתיים". כך לדוגמא אותגרו תפיסות המאסיפיקציה ותרבות ההמונים.

בישראל התחולל מעבר מעידן השידור הציבורי המונופוליסטי לעידן השידור המסחרי. זירת הטלוויזיה כיום כוללת ערוצים מסחריים כמו גם מאות ערוצי כבלים ולווין ופלטפורמות VOD, המאפשרים יצירת מוקדי זהות אזוריים-תרבותיים ולשוניים אלטרנטיביים לאלו שמספקת התקשורת הישראלית (למשל: ערוצי הלווין הערביים). גם שידורי הרדיו עברו שינוי משמעותי, עם כניסת תחנות הרדיו האזוריות. רשת האינטרנט זוכה בישראל לשעורי חדירה גבוהים למדי. החל מן העשור הראשון למאה ה-21, הטלפונים הניידים והחכמים, הרשתות החברתיות והאינטראקטיביות של אמצעי תקשורת שונים, שינו לחלוטין את האופן שבו נוצרת, מופצת ונצרכת התקשורת. עברנו מעידן שבו היינו "צרכני" תקשורת, אחר כך "משתמשי" תקשורת וכיום אנו חיים בתקופה בה בני אדם בכל העולם יכולים להיות יצרני תקשורת אקטיביים. הקהל הצעיר, הילדים ובני הנוער נחשבים למובילים באימוץ ושימוש בטכנולוגיות תקשורת חדשות ובהשתתפות פעילה בהם כיצרני תוכן. עובדה זו יצרה דמוקרטיזציה של תהליכי השתתפות ויצירה בעולם התקשורת.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח

הפקוח על הוראת התקשורת

שינויים אלה הולכים יד ביד עם עליית מגמות אינדיבידואליסטיות וגלובליות בחברה הישראלית, תוך אתגור מתמיד של המתווה התרבותי-לאומי העברי-ציוני. בתקופה זו, גם לימודי התקשורת האקדמיים בישראל עברו תהליכי שינוי ומיסוד ניכרים. תחום לימודי התקשורת לתואר ראשון ושני היה לאפיק מרכזי ופופולרי במסגרת פקולטות למדעי החברה באוניברסיטאות ובמכללות השונות בארץ. לאור שינויים אלה, יש לעדכן את תכנית הלימודים בתקשורת שאושרה לפני כ-20 שנים, כדי שהתכנית תהיה רלוונטית ותשקף את המגמות החדשות בטכנולוגיות ובמפת התקשורת וכדי לתת ביטוי לתפיסות התיאורטיות אקדמיות העומדות במרכז הדיון בחקר התקשורת כיום. נהוג לייחס לאמצעי התקשורת החדשים פוטנציאל ותקוות רבות כגון הגברת השיח הדמוקרטי וההשתתפות הפוליטית-האזרחית שהנם הן לוקליים והן גלובליים. אמצעי תקשורת אלה נתפסים כמי שפותחים פתח לערעור מתמיד על מעמדם של שומרי הסף באמצעי התקשורת המסורתיים ולהפיכת האזרחים (ובכלל זה בני הנוער) לסוכנים חברתיים אקטיביים ומעורבים. יתרה מכך, תקשורת מסוג זה (כגון רשתות חברתיות, בלוגים, ולוגים, יו-טיוב) המבוססים על תכני המשתתפים ושיתוף במידע, יוצרים אפשרויות חדשות לביטוי אישי אלטרנטיבי לתקשורת "הקודמת" ולנרטיבים תרבותיים המוצאים את ביטויים בה. נהוג לכנותם את הילדים ובני נוער שנולדו לתוך העידן הדיגיטאלי בשם "ילידים דיגיטליים" זאת בהבדל מן ההורים והמורים שלהם שהם "מהגרים דיגיטליים". הגדרות אלה מציננות את הדומיננטיות של טכנולוגיות התקשורת כפי שצוין לעיל במיוחד בקרב קבוצת הצעירים המהווים סוכנים מרכזיים באימוץ טכנולוגיות חדשניות ובפיתוח שפה ותת תרבות הייחודית לאמצעים אלה. מצב זה מוליד אתגרים חדשים בתחום האוריינות התקשורתית.

תפיסה רעיונית של התכנית (רציונל)

תקשורת היא אחת מהזירות החברתיות והתרבותיות המרכזיות. לימודי התקשורת מהווים הזדמנות חשובה לבירור האופן שבו מועברים בתקשורת ערכים כגון שפה, ותרבות ישראלית; סובלנות, פלורליזם וקבלת האחר; מוסר; אחריות, ערבות חברתית ואזרחית; דמוקרטיה ועקרונותיה; ערכים סביבתיים וחינוך לבריאות. לימודי התקשורת מהווים הזדמנות חשובה לחינוך לערכים אלה, ומנגד לחנך לצריכה ביקורתית של תקשורת שלעיתים מציגה ערכים הסותרים את אלה שנמנו לעיל.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

תכנית הלימודים החדשה מהיבטים שונים של המדיה :

1. תקשורת ומציאות, שפות התקשורת, ההיסטוריה של טכנולוגיות התקשורת, שפה וכוח

2. תקשורת ודמוקרטיה

3. א. תקשורת כתרבות

ב. אוריינות אמצעי תקשורת חדשים

תכנית הלימודים החדשה רותמת את ההיכרות עם מחקר התקשורת לטובת מטרות פדגוגיות, חינוכיות ואזרחיות ומאפשרת לתלמידים היכרות עם מאפייני אמצעי התקשורת החדשים והמסורתיים תוך שימת דגש על הקניית כלים אורייניים-ביקורתיים.

התכנית מושתתת על הטמעת הלימודים המעשיים במסגרת הלימודים העיוניים, תוך רתימתם להבנה טובה יותר של סוגיות תיאורטיות באמצעות התנסות בהפקה ודיון בדוגמאות אמפיריות מעולמם של התלמידים ודרך נקודת מבטם.

אחד מהיעדים המרכזיים של לימודי התקשורת העיוניים הוא להקנות כלים לקריאה, לצפייה ולהאזנה ביקורתית המאפשרים זיהוי של אינטרסים אידיאולוגיים, מקצועיים וכלכליים של העוסקים במדיה. בלימודי התקשורת המעשיים הלומדים מתנסים בתהליכי ההפקה באמצעי התקשורת השונים ומפתחים את היכולת התקשורתית והאמנותית שלהם ליצור בכלים אלו יצירה עצמאית.

התכנית רואה חשיבות בפיתוח שני המישורים המרכזיים בלימודי התקשורת: התלמידים כצרכנים ביקורתיים של אמצעי התקשורת, והתלמידים כיוצרים ונותנים ביטוי לעמדותיהם באמצעי התקשורת השונים.

באמצעות שתי מטרות אלה טיפוח הביקורת והערכת התקשורת מחד גיסא, והחינוך לביטוי אישי באמצעות יצירת תקשורת מאידך גיסא שואפת התוכנית להכשיר את הלומדים למעורבות ואחריות חברתית.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

מטרות התכנית:

מטרות על:

1. היכרות עם ההתפתחות של אמצעי התקשורת והבנת ההשלכות החברתיות והתרבותיות של התפתחות זו בארץ ובעולם
2. הכרת התקשורת לסוגיה ופיתוח אוריינות תקשורתית וחזותית
3. הבנת תפקידיה של התקשורת בחברה דמוקרטית
4. טיפוח אזרחות פעילה ואחראית תוך עידוד יוזמות להשפעה על השיח האזרחי, הדמוקרטי והתקשורת
5. טיפוח ערכים של סובלנות פלורליזם וקבלת האחר
6. הבנת חשיבותה של חירות המחשבה והזכות לחופש ביטוי לקיומה של מדינה דמוקרטית
7. טיפוח מודעות לאתיקה באמצעי-התקשורת
8. פיתוח חשיבה ביקורתית על השיח התקשורת
9. פיתוח חשיבה יצירתית ויכולת ביטוי אישית
10. פיתוח זהות אישית וקבוצתית על בסיס הזדהות, שיפוט וביקורת של טקסטים תקשורתיים מכוננים מן המורשת והתרבות.
11. טיפוח מיומנויות המאה ה-21
12. לטפח לומדים בעלי מודעות לערכי מגילת העצמאות בכלל תוך הדגשת מערכת הערכים הומניסטית, דמוקרטית הרואים חשיבות בחופש ביטוי, עצמאות מחשבתית, פלורליזם, זכויות אדם וסובלנות למגוון דעות

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

מטרות אופרטיביות

1. יזהו את המאפיינים הייחודיים והמשותפים של אמצעי התקשורת השונים (כתובה, משודרת, מצולמת ומקוונת)
2. יבינו את תפקידיה של התקשורת בחברה דמוקרטית ואת האמצעים להעברת מידע בכל אחד מסוגי המדיה השונים
3. יכירו את מושגי היסוד של שפת התקשורת וישתמשו בהם לתיאור, ניתוח, דיון פירוש וביקורת של התקשורת.
4. יזהו הטיית וחוסר שוויון בייצוגים של קבוצות חברתיות בתקשורת ויפתחו רגישות לעוול ולאי צדק בתקשורת.
5. יפתחו יכולת שיפוט ערכית ומוסרית ויבינו כי הכבוד לאמונות, דעות ועמדות של אחרים הוא ערך מרכזי בתקשורת בחברה דמוקרטית.
6. יכירו ויפתחו יכולת הבחנה ויישום של גישות תיאורטיות ומתודולוגיות שונות במחקר התקשורת.
7. יכירו בזיקה בין תכני התקשורת לבין התרבות והתקופה בהם הם נוצרים
8. יתנסו בתהליכי הפקה באמצעי התקשורת השונים תוך יישום הידע שרכשו במסגרת הלימוד העיונית.
9. יפתחו יכולת ביטוי אישית ויגלו מעורבות ורגישות חברתית. הללו יתבטאו ביצירת טקסטים בכלים ובאמצעי-תקשורת שונים.
10. יפתחו יכולת של עבודת צוות ושיתוף פעולה עם עמיתים לצורך יצירה עצמית תקשורתית שלהם.
11. ילמדו להעריך ויפגשו עם מגוון רחב של יצירות מופת בתחומי התקשורת השונים.
12. ירכשו חשיבה ביקורתית ופתרון בעיות; מיומנויות תקשורת דיגיטליות; שיתוף פעולה; יצירתיות וחדשנות.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

עקרונות פדגוגיים-דידקטיים להפעלת התוכנית

תכנית הלימודים מתבססת על העקרונות הבאים:

1. **מודולריות:** גישה פתוחה וגמישה בתכנון לימודים. עקרון המודולריות מאפשר התאמתה של התוכנית לקבוצות שונות של תלמידים ומגזרים שונים, זאת תוך הוראת ליבה משותפת.
2. **בחירה:** היחידה השלישית בתוכנית הלימודים מאפשרת בחירה בין שני נושאים. עיקרון הבחירה מאפשר אוטונומיה ושותפות למורים ולמורות לבחור את הפעילויות והתכנים המתאימים להם ולתלמידיהם. הטקסטים והדוגמאות להמחשה וליישום הנלמד, יעשו מתוך בחירה גם של התלמידים.
3. **גיוון:** התוכנית מזמנת דרכי הוראה מגוונות הנותנות ביטוי לאינטליגנציות מרובות ושונות של תלמידים ולדרכי הבעה יצירתיות במגוון שפות תקשורת.
4. **ערכים:** שילוב ההיבט הערכי בתכנים הנלמדים. הנושאים שנבחרו בתכנית מזמנים דיון וטיפול של ערכים כמו סובלנות, חפש ביטוי, פלורליזם וערכי מורשת ותרבות.
5. **רלוונטיות ואותנטיות:** התכנית מזמנת יצירת שיח לימודי המקשר בין עולם התוכן התקשורתי לבין סוגיות אישיות ודילמות עכשוויות. התכנית מאפשרת חיבור בין עולמם הרווי תקשורת של הלומדים והלומדות לבין המיומנויות וכלי הביקורת הנלמדים בכיתה. בתכנית מושם דגש על נושאים המזמנים עיסוק בסוגיות אישיות, חברתיות, תרבותיות ואזרחיות מתוך גישה רב-תרבותית.
6. **דינמיות:** התקשורת הינה תחום דינמי ולכן התוכנית מאפשרת מסגרת וכלים לעדכון שוטף בהתאם להתפתחויות בטכנולוגיות התקשורת, הפורמטים והסוגות.
7. **שילוב רכיבים עיוניים ומעשיים (הפקות):** התוכנית מבוססת על שילוב רכיבים מעשיים המתבססים וקשורים לתוכנית העיונית. יעשה שימוש בחלק המעשי של הנלמד לשם המחשה והדגמה של המושגים התיאורטיים והעיוניים. יידרש שיתוף פעולה בין המורים העיוניים והמעשיים.
8. **פיתוח חשיבה ביקורתית ויצירתית:** הנושאים בתכנית הלימודים ידונו, תוך שימוש באסטרטגיות חשיבה מסדר גבוה כגון ניתוח, השוואה, נקודות מבט, יישום, טענה וכו', לצורך פיתוח למידה משמעותית המתמקדת בהבניה של הידע.
9. **למידה משמעותית -** למידה מתוך משמעות אישית ורגשית, חדווה ויצירתיות, המערבת היבטים מגוונים של התנסויות. כמו כן זימון של מרחבים מגוונים מעבר למרחב הכיתה, כגון מרחבים אישיים ומשפחתיים וכן מרחב-דיגיטאלי.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

10. **אכפתיות, Caring, כבוד, הערכה ואמון בין כל השותפים למידה** - חיזוק הפתיחות ויכולת ההקשבה לזולת וההקשבה לעצמך, כחלק מהוויית שיעורי התקשורת.

דרכי הוראה והערכה

דרכי ההערכה הינם חלק בלתי נפרד מתהליך ההוראה והלמידה. תהליך זה של הוראה-למידה – הערכה יהיה בהלימה למטרות התכנית.

דרכי הוראה

- שימוש בתכניות ובטקסטים תקשורתיים מהטלוויזיה, רדיו, עיתונות, אינטרנט וכו' הרלוונטיים לתוכן הנלמד.
- מיומנויות של קריאה וניתוח של טקסטים תקשורתיים כגון פרסומת, תצלום, בלוג, דף פייסבוק, סרטון ביו טיוב וכיוב' תוך יישום ידע תיאורטי
- השוואה בין טקסטים וסוגי שיח המופיעים באמצעי תקשורת שונים ובפורמטים שונים
- שימוש באקטואליה והפיכתה לרלוונטית לחיי התלמידים
- הקניית מיומנויות של דיון וביקורת אודות התקשורת
- למידה בדרך החקר מעודדת הרחבת תחומי דעת, עצמאות בחיפוש מידע וחיבור לתוצר כתוב או חזותי, מעודדת יצירתיות מספקת חווית הנאה והצלחה ובעיקר תורמת ללמידה משמעותית ועמוקה הן של תכנים והן של מיומנויות.
- למידת עמיתים – למידה בית מדרשית היא כלי בעל עוצמה רבה וגוונים רבים המעניק תחושת נראות, חווית הצלחה ומשמעות. בלמידת עמיתים כל חבר בקבוצה הוא לומד, חוקר, משתתף ומלמד גם יחד ומכאן שהוא מצויד בכבוד ובאכפתיות כלפי זולתו בקבוצה. דוגמא מובהקת וטובה לכך הוא הכלי של לימוד בחברותא.
- חיבור תיאורטי ומעשי על ידי הפקות תקשורת שונות כגון יצירת כתבה עיתונאית מצולמת, בלוג לאינטרנט, תחקיר עיתונאי וכדמ'. ההתנסות בהפקה המעשית תעשה תוך זיקה, האחדה ללימודים העיוניים.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

- הוראה דיגיטלית -תכנית הלימודים החדשה בתקשורת משולבת בהוראה דיגיטלית ייעשה שימוש נרחב בפדגוגיה דיגיטלית הן ביחידות העיוניות והן באלו המעשיות. פדגוגיה דיגיטלית חיונית בעיקר בתחום דעת אשר עוסק במדיה חדשים, משום שהיא מזמנת אפשרות לחדשנות חינוכית במספר היבטים וכן יש לה יתרונות רבים על פני הפדגוגיה המסורתית:
- א. למידה שיתופית - הלימודים המעשיים מתבססים על עבודת צוות המצריכה ארגון הפקתי והשתתפות פעילה ותורמת של כל אחד מהלומדים לצוות שלו. התפתחויות טכנולוגיות של השנים האחרונות מאפשרות שיתוף פעולה גם בין צוותים והתגברות על בעיות של זמן ומרחק (למשל ניתן לעבוד על תוצרים שיתופיים סינכרוניים או א-סינכרוניים ומצגות שיתופיות).
- ב. שליטה - פדגוגיה דיגיטלית מאפשרת שליטה רבה יותר, הן בתהליך והן בתוצרים הסופיים. ניתן לעבוד עם היררכיה של הרשאות - תלמידים, מורים, רכז מגמה, מדריכים, בוחנים ופיקוח.
- ג. כלים מתוקשבים וכלים ייעודיים - כלים מתוקשבים כלליים כדוגמת moodle, wiki, blog, google drive קהילות לומדות מאפשרים הטמעה של פדגוגיות מסורתיות ופיתוחן לכלים אלו (לדוגמה מבחנים מתוקשבים, אנסינים וכו'). בד בבד עם הכרת אפליקציות וכלים ייעודיים התומכים בפונקציות שונות של הפקה, לדוגמה אפליקציות לעיצוב של floor plans, story boards, brake downs ועוד.
- סיורים לימודיים - התלמידים יבקרו במערכות תקשורת, במוזיאונים ובתערוכות צילום, יפגשו עם אנשי תעשיית התקשורת והקולנוע כמו גם מפגש עם האקדמיה. הם ישתתפו בתחרויות יצירה צעירה למטרות מפגש עם תלמידי מגמות מכל הארץ, חשיפת התוצרים ועידוד היצירה שלהם.

דרכי הערכה

- תלקיט:** איסוף של עבודות תלמידים לאורך השנה המביאות לידי ביטוי את נושאי היחידה + ייצוגם בלימודים המעשיים.
- עבודות חקר:** מאפשרת פיתוח חשיבה רציונאלית, יצירתית, ביקורתית, ורפלקטיבית על אודות נושאי הלמידה. במהלך הלמידה מתמודדים הלומדים עם בעיות מורכבות הכרוכות בבחירה ובקבלת החלטות באשר לנושאים הנלמדים, למקורות המידע.
- התנסות מעשית:** הערכה של תוצרים מעשיים הכוללת את היחידות המעשיות המלוות את היחידות העיוניות ופרויקט הגמר ותיק ההפקה.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח

הפקוח על הוראת התקשורת

מבחנים - המבחנים יינתנו בכתב או בע"פ בזמן שייקבע, על יחידת חומר מוגדרת. המבחן בצירוף חלופות בהערכה ישמש את המורים באופנים שונים ולמגוון יעדים ולחיזוק הקשר בין התכנים העיוניים והמעשיים. בתכנית עמודה מרכזית של הצעות דידקטיות הכוללות אפשרויות שונות להפקה של תוצרים מגוונים. המורים יכולים להיעזר בהצעות אלו להערכה חלופית (יצירת תלקיט, מטלת ביצוע, מצגת משותפת).

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

תכנית לימודים בתקשורת, תמוז תשע"ז – יולי 2017

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

מבנה וארגון התכנים והנושאים

התוכנית כוללת 5 יחידות בהיקף של 450 שעות ומקנה 5 יח"ל לבגרות בתקשורת (ראו תרשים 1 בהמשך).
בפיתוח תכנית הלימודים מודגש השילוב והזיקה בין הלימודים העיוניים והמעשיים מתוך השאיפה להעמיק את הלמידה המשמעותית.
להלן פרוט:

3 יחידות עיוניות, בהיקף של 270 שעות לימוד.

יחידות 1 ו-2 הן יחידות חובה. יחידה 3 מציעה שתי יחידות בחירה (חובה לבחור אחת):

2 יחידות מעשיות, בהיקף של 180 שעות לימוד.

היחידות המעשיות מציעות שלושה מסלולי התמחות לבחירה: רדיו, עיתונות ותקשורת חזותית, וידאו וצילום סטילס. כל היחידות העיוניות כוללות את ההתנסות המעשיות המוטמעת בהן.

יחידה מעשית אחת (90 שעות) תשולב במהלך הוראת היחידות העיוניות **כחלק בלתי נפרד** מהן.

תכנית הלימודים מוצגת בטבלה בה משולבים הלמידה העיונית וההתנסות המעשית. המורה יבחר את הפעילויות המומלצות בתכנית בהתאם למסלול ההתמחות המעשית של הלומדים. ובנוסף כל תלמיד/ה יתנסה בפעילויות שונות ממסלולי ההתמחות האחרים.

יחידה מעשית שנייה (90 שעות) תוקדש לפרויקט הגמר שבו ניתן ביטוי לתכנים הנלמדים ביחידות העיוניות והמעשיות.

יחידות החובה:

היחידה הראשונה: שפה ומציאות, שפות התקשורת, ההיסטוריה של טכנולוגיות תקשורת, שפה וכוח.

הערה: את הנושא - שפה וכוח יש ללמד בתחילת כיתה י"א לפני יחידת תקשורת ודמוקרטיה.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

תכנית לימודים בתקשורת, תמוז תשע"ז – יולי 2017

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף תברה ורוח
הפקוח על הוראת התקשורת

יחידה שנייה: תקשורת ודמוקרטיה

יחידות הבחירה יש לבחור אחת משתי אפשרויות הבחירה:

יחידה ראשונה: תקשורת כתרבות

יחידה שנייה: אוריינות באמצעי תקשורת חדשים

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואסור להעתיק. האחריות היא על המשתמש לבדוק את תנאי השימוש לשימושים נוספים.

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים

תכנית לימודים בתקשורת, תמוז תשע"ז – יולי 2017

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף תברה ורוח
 הפקוח על הוראת התקשורת

התרשים הבא מציג את מבנה התוכנית:

מבנה תכנית הלימודים – תקשורת 5 יחידות לימוד

הערה: בתכנית יש קישורים לאתרים שונים, הקישורים הם לשימוש אישי ולצפייה בלבד ואין להעתיקם. על המשתמש חלה האחריות לבדוק את תנאי השימוש לצרכים נוספים